

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 59. An turpe lucrum sit restituendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

Q. 58. Ad quid teneatur fur, qui in extrema necessitate consumit rem furto sublatam. R. Si res man- 288
 fit domini, tenetur postea, si possit, compensare sola damna causata domino usque ad tempus necessitatis, quia hæc postea dedit jus consumendi, sicuti dedisset jus auferendi, secundum dicta p. 1. n. 950., unde damnum rei non imputatur injuriæ sed necessitati: è contrà si rem, antequam consumeret, per commixtionem fecerat suam, post necessitatem tenetur restituere etiam rem, tum enim non ex alieno sed ex proprio subvenit necessitati suæ, ideoque obligatio restituendi contracta per injuriam, quæ antecessit necessitatem, perdurat & urget furem, ita *Lugo d. 21. n. 3.* An autem dives restituere debeat damna secuta ex eo, quòd extremè indigenti non subvenit, dictum est l. 2. n. 206.

*Q. 59. An turpe lucrum, sive quod per actionem peccaminosam acquiritur, sit restituendum. R. §. 1. Si actio jam sit posita, & pro ea acceptum pretium, non est, saltem de jure naturæ, obligatio illud restituendi; unde si mulier, etiam uxorata, pro usu sui corporis, aut Titius, ut Cajum occideret, pretium acceperit, potest retinere, ita *S. Thom. 2: 2. q. 62. art. 5. ad 2. Azor, Rebel: Molin. Vasq. Lugo d. 18. à n. 45. Less. l. 2. c. 14. d. 8. Dicast. de Restit. d. 6. d. 1. Burgh. cent. 3. cas. 33.*, ita ut omnes ferè TT. & Juristas in hoc convenire dicat *Tann.*, quamvis contradicant *Medin.* & alii apud *Dian. p. 2. t. 16. R. 38.* Ratio est, quia tale pretium est acceptatum sine cujusquam injuria, non enim facta est danti, quia hic sponte dedit pro actione sibi utili vel delectabili; neque ulli alteri, uti suppono, nam si actio fuisset injuriosa*

& damnosa alteri, esset restituendum, non ratione turpis lucri, sed quia actio per quam lucrabatur, inferebat injuriam damnosam. *Dixi*, de jure naturæ, quia aliqui putant jus positivum statuisse, ut ille restituat, qui per actionem turpem lucratus est, sed *Sa v. promissio n. 2. Sanch. de Matr. l. 6. d. 20. n. 7. Less. n. 18. Lugo n. 57. Castrop. de Just. d. 2. p. 9. à n. 5.* aliique plurimi cum *Peisch. p. 154* probabiliter dicunt leges illas, cum sint pœnales, non obligare ante sententiam Judicis, nisi fortè redderent antecederent incapaces pretii acquirendi, uti de Judicibus docent aliqui & examinabitur l. 4. n. 1502., ubi etiam dicitur n. 1498., an accepta pro justa vel injusta sententia teneantur restituere; Item an peccent acceptando munera, ibid. dicitur à n. 1499.

296 §. 2. Si sola actio mala, propter quam erat contractum de pretio, jam posita sit, adhuc est obligatio dandi pretium, nisi leges positivæ aliter statuant; unde qui actionem posuit, justè petit pretium, ita *Sanch. Less. Tamb. Lugo n. 59. Diast. n. 10.* & alii contra *Navar.* & alios, qui dicunt ideo non licere petere, quia hoc videtur esse nova approbatio peccati patrati: Sed ratio nostra est, quia implevit ex sua parte conditionem, sub qua contractum erat de pretio; nec ideo approbat peccatum, sed illo supposito, quod jam detestatur, urget, ut impleatur altera pars contractus conditionati, uti explicabitur à n. 692. *Nec obstat*, quòd præmiari non possit talis actio, ergo nec poterit pro ea accipi pretium, nam n. seq. præmium supponit meritum, quod requirit actionem bonam & honestam; pretium est propter

pter debitum, quod potest esse ex contractu quamvis de se non honesto. *Si dicas*, sic foveri scelera, si enim meretrix sciret se nihil accepturam, non prostitueret se. *R.* Id esse per accidens, & habere se tantum remotè ac indirectè.

§. 3. Si pretium sit datum pro actione mala necdum posita, restitui debet, quia actio non debet poni, ergo nec retineri potest pretium pro ea ponenda: si tamen pretium liberaliter donatum esset ad alliciendum animum, posset retineri, sed adhuc omittenda esset actio, utpote de se semper mala, ita *Lug. n. 49.*

Q. 60. *An restitui debeat pecunia à Dæmone accepta.* *R.* Si sciatur, quòd Dæmon furatus sit alicui, ut tibi daret, teneris restituere secundum antè dicta: si autem hoc nesciatur, spectato iure naturæ poteris retinere, quia dæmon potuit accipere ex fundo maris, aut aliunde, ubi erat derelicta, ita *Dian. p. 10. t. 15. R. 48.* De iure positivo post sententiam Judicis debet dari pauperibus vel applicari fisco, quidquid per artem magicam aut prohibitam acquiritur, uti habent leges & AA communiter cum *Lugo d. 6. n. 112.*

Q. 61. *An restitui debeat, quod est acceptum pro re vel actione aliunde debita.* *R.* §. 1. Si ex iustitia erat debita illi, qui dat, restitui debet, uti habet communis cum *Less. L. 2. c. 14. n. 69. Lugo d. 18. n. 63. Dicast. d. 6. dub. 3. Tamb. l. 7. c. 5. §. 3. n. 13. & 21. Haun. t. 2. n. 352. Petsch: p. 143. contra Nav. Sotum & alios.* Ratio est, quia dans pretium pro re, ad quam habet ius, æquivalenter emeret rem suam, ut redimeret iniustam vexam, ergo pretium iniuste acceptaretur, ergo restituendum est. Quòd si pro obtinenda actione tali daretur a-